

לחוף מהפכני חדש. פתרונו: מאחר שתכנית המכסימום (איתלות אמיתית של המדינה) אינה אפשרית אלא אחר שינוי פני הדברים בעולם, יש לקחת בינתיים את הכסף האמריקאי, אולם להשתמש בו כך שאפשר יהיה באחד הימים להינתק מאמריקה. פתרון מאכ-

אך מלבד יו"ר אהוד במיוחד ומעשן סיגארים ללא הפסק (אמר מסגנון דברי הכנסת, אביגדור המאירי: "שפרינצק הוא, איש יריי חו" — סוגר ומסוגר בסיגארים!" סיפר חבר הוועד הפועל הציוני: אני מוכן להשבע ש" כבר ראיתי בחיי סיגאר בלי שפרינצק, אבל

יצחק זיאב ונספחת העתונות א. ברקאי, בפאריס בן גוריון דיבר אתי על העבודה

זב במקצת, כשהוא בא מפי קבוצת צעירים שגילם הממוצע מתחת ל-25, ושיצאו לפתוח דף חדש בתולדות המדינה.

מנגנון

"לי אין סבלנות לחכות!"

כאשר החליטה האסיפה הכללית של מת"י יישיבי מגדיאל לפני כעשרים שנה לבחור בוועד המושבה, הוכרחה להודות בחיוניותו של יצחק זיאב, בן המתיישב הצעיר, שיהיה נהג את התקנון האוסר בחירתם של מועמדים למטה מגיל 25. בחרה בו לועד. אך זמן קצר אחרי כן התחרטו המגויאליים (טענתם: הו" עדה בטלה, כל ההחלטות מבוצעות אוטו-קרטית על-ידי זיאב), החזירו את התקנון על כנו.

כניסה לרגע. משקפיו עיבהמסגרת, אותם הוא מסיר לעתים בתנועה מחושבת, פניו המנומשת ומבטאו הרוסי המהדהד למרחוק, אינם הפרטים יוצאי הדופן היחידים בהו" פניו של יצחק זיאב בן ה-45 ואב שני הב"י, המסכימה העיקרית להנחה זו היא אש"ת דבורה (יושבת-ראש המועצה האזורית לתעופה), המעידה על כושר עבודתו הבלתי-רגיל של בעלה, לו היא נפלה קרבן ראשי. הסברה: "האיש הזה עובד כמו פרא-אדם." קם בשש והולך לישון כמה שעות לפני-כן. נזכרת דבורה זיאב: בשעה 9.30 של אחד הערבים, בתקופת הבתולים של הבוקר בו עבד זיאב שנים רבות כמוכיר מערכת, חזרנו יחדו מקולנוע, כשעברנו ליד מערכת הבוקר, אמר זיאב: "אני נכנס רגע לראות מה נש" מעז" הוא יצא בשלוש לפנות בוקר ומצא אותי ישנה על המדרגות.

בגלל מצפון. למרות שיצחק זיאב היה חבר הגנה ותיק, הואשם ערב מלחמת העצמאות ב"כתיבת מאמרים טרוריס"טים. הסברו: "אהדת את אצ"ל — ראיתי בו תנועה עממית נרחבת." משהחלו הגיוסים לצה"ל, הרכיב דוד בן-גוריון את משרד הב"ח, לא שכן לכלול את זיאב כחבר בית-הדין העליון לענייני גיוס, שכלל בין השאר טיפול במשתמטים. נזכר זיאב: "פעם לא ישנתי בגלל מצפון." הוא שלח תל-אביבי ש" הכריח את בנו חייבי-הגיוס לחפוץ-לארץ לשני חודשי מאסר.

בסתיו 1948 שיגר ראש הממשלה מנשר אל אנודת העיתונאים, תבע ממנו אדם שית" אים לקשר בין משרד הבטחון ונציגי העתו"נות. יצחק זיאב השימש אז דברה של מפלגת הציונים הכלליים וראה בפוליטיקה מקצועי, ובחר ברוב גדול, אותו הוא מסביר: "זו היתה תוצאה של המלחמה הפוליטית שלי, בה הטפתי תמידית להמנוע משנאת הזולת בפוליטיקה מפלגתית." כאשר נקרא אל ב"י ג"י לנכנס לאוירת מס"תורין: "בחדר האפל דלק נר דועך, אנשים דיברו טלפונית עם פריס ובן-גוריון דיבר אתי על העבודה."

מעולם לא ראיתי שפרינצק בלי סיגאר (!) יש בכנסת דבר מה נוסף, נסעת של חברה. אחד מהם היה הפרוגרסיבי ד"ר ישעיהו פרדר, שהרבה בנטיעות עקב תפקידו כמנהל רסקו (חברה לבניין ושיכון). בישיבת הסיעה ציטט אותו אחד הח"כים, הזכיר: "הנה, ד"ר פרדר, בביקורו האחרון בארץ, אמר..."

לפי הסכמת כל המבקרים, המעשה הנאה ביותר המובא בב"ו הפטיש והדוכן הוא מע"ש שהביא מפא"י אריה שפטל שהפך ראש עיריית ראשון-לציון: בהתיישב שפטל על כסאו בישיבת ועדת הכספים ניתקל במסמר וקרע את מכנסיו. מייד שלח מתק למזכיר הכנסת: היכול אדוני המזכיר להראות לי סעיף בתקנון הכנסת שחבר כנסת הרוצה לשבת על מקומו חייב לבדוק (אותו) קודם. אם אין סעיף כזה, נא להתזיר לי את הנוק! חשבת רוזטי: היכול אדוני להראות לי סעיף בתקנון שחבר כנסת חייב לבוא לישיבת הוועד במכנסים?

מפלות

השכטה ומשיכים למרוד

כששבעת החברים של חוג הסטודנטים ה"מפ"מי באוניברסיטה העברית החליטו למרוד במפלגתם, נכנסו לנישואי-ניחוחות עם דוד ליבשיץ, מתוך אמונה כי ליבשיץ יקח עמו חלק חשוב של אנשי "לאחרות העבודה" (העולם הזה 751). אולם כשנתברר כי נסיון הפילוג של ליבשיץ נכשל, כיוון שלא עלה בידו לחתוך חתיכה גדולה מן העופה ה"מפמ"ית, הגיעו השבעה לידי מסקנה כי י"י שאי-הנוחיות שוב אינם נוחים. הם התפלגו מן הפלג המפלג.

מאחר שאין החוג מעז לגשת מיד למטרות האמתית — להקים מפלגה חדשה — הסתפק בתכנית צנועה יותר: להוציא לאור ירחון רעיוני, שיטיף לאידיאולוגיה חדשה. כשלב ראשון הוציא השבוע חוברת קטנה, המכילה 20 עמודים מודפסים במכונת הכפלה, לא ציון מוצא, אך תוך כדי הערה ש"החובבת משקפת אמנם את הדעות הכלליות שגובשו בחוג, אולם האחריות הישירה נופלת על מ"כ ברי החוברת." המחברים: מרדכי נסיהו, ל"שעבר חבר המפלגה הקומוניסטית העברית, חגי אשר, לשעבר חבר לח"י.

"אכזבה, מבוכה, תהייה, אלה הם סימני מציאותנו בשעה זו", קובעים שני הצעירים, מוספים: "הרגשת התלות בריים... היא ה"מוגנת ביסוד האדישות, הציוניות והשחיתות השוררים בקרב חלקים רבים של העם וה"נוער" התרופה, לדעתם: איתלות בגוש ה"מייקאי הקאפיטליסטי ובגוש הסובייטי, ש" בגד בסוציאליזם והקים משטר של עריצות. יש לחתור לקראת הקמת גוף שלישי בעולם, שיתגבש סביב לסוציאליסטים האירופיים מ"סוגו של אניורין בואן הבריטי." אולם אחר ששיפו מאחוריהם את הגשרים המ"מיים והמפא"יים, אין השבעה מגיעים

תו במועדון התעופה של גינואה. אמר הגנרל: "כל עוד שולטות בנות הב"רית בים התיכון, אין עניינו אבוד, גם אם תנחולנה תבוסות בשאר חלקי העולם. אולם אם ים אדיר-חשיבות זה יאבד, שום דבר לא ימונע את התמוטטות ארצות הים התיכון ואב"ן חלק גדול מאפריקה! אם תיפול איטליה לידי האויב, יצליח זה לבתר את הים התיכון, בני-בריתנו במזרח (תורכיה ויוון) יבודדו, כל ארצות המזרח ה"תיכון, בעלות העושר הטבעי (נפט) תאבדנה לנו בלי כל ספק, ואפריקה תהיה נתונה בס"כנה. שום נצחון במקום אחר בעולם לא יפצה אותנו על הפסד גורא זה."

הכנסת

אקוסטיקה בינלאומית

במסיבת רעים אחת גילה מזכיר הכנסת, משה רוזטי, יכולת סיכום מהירה. הסביר המזכיר ליד לונדון: סגני, אשר צידון, מג"ל כוח יצירה גדול. בזמן עבודתו בכנסת נולדו לו שני ספרים וילד אחד. אחר שספרו הראשון של צידון, הכנסת, בו תאר את סדר פעולתה, אול מן השוק, יש להניח שגם השני, בין הפטיש והדוכן, י"לך בעקבותיו. כי לא לחינם אמר זלמן און (מפא"י) על אולם הכנסת: "אולם זה יש לו אקוסטיקה בינלאומית!"

דברי הבידחות, החידוד, אמרות הכנף וה"הברקות של 120 חכ"י הכנסת הראשונה צורו, בשעתה, להפיג במקצת את חומרת ה"התנצחויות המפלגתיות להעלות חיוך קל על פני הנוקשה שביריבים הכנסתיים.

כי צידון סבור ששעה שהפטיש של היר"ר שוב אינו עוזר והח"כ שעל הדוכן טוב אי"נו מצייח, מן הראוי להשתמש בנשק יעיל (וקטלני) הרבה יותר: ההומור. עובדה המ"כחה, ללא ספק, ב"407 קטעי הלקט הציוני. "איש יריחו" בכנסת הראשונה בלטו משה סנה, מנחם בניון, דוד צבי פנקס וד"ר יוחנן באדר כיוודעים להשיב דבר, יוסף שפרינצק כיותר מרבה לעשן סיגארים ומבין עניין ואברהם אלמליח כמתקן שגיאות דק"דוק לכל (ובם לנאומו הערביים של תופק טובי). שאר הח"כים הצטיינו, במיוחד, בה"רמת ידיים לפי הוראת מרכז סיעתם.

עם גמר הדיון על אחד התקציבים השנ"תיים התחיל היו"ר בהצבעות. כשגמר את צד ההוצאות ועבר לעניין ההכנסות, שא"ל: "מי נגד?" ענה ד"ר באדר (חירות): "משלם המסים!"

וכשב. ג"י, הרבה להפיק את מנחם ביגין באחד מנאומו, לא טמן זה ידו בצלחת, ידע מה להשיב: יודיני נא אדוני במעט סבלנות, סוף סוף הוא צריך לסבול רק מנאומו, ואילו אני חייב לסבול גם ממעשיו!"

כשסיפר דוד צבי פנקס, כיו"ר ועדת ה"כספים של הכנסת הראשונה שמשאל אחד גילה ששר הקיצוב והאספקה (דוב יוסף) הוא אהוב השרים לא התאפק משה סנה, העיר: "גו, האפשר לסמוך על משאל עמז"

* בין הפטיש והדוכן (195 ע') — אשר צידון — הוצאת אחיאסף.

העם

לשווא הוריקו הרים

כל בעלי המכוניות בערים החליטו לחוג את ליל הסדר בבתי זולתם. או כך, לפחות, היה נדמה לאדם שיצא לרחובות בשעה 11 לפני חצות, ראה את אלפי המכוניות, ביניהן כל המוגיות הראויות לשימוש מצטופפות כנף אל כנף.

במדינה, בה פוחתת השפעת הדת, גשאר טכס הסדר איתן וחוק, לאמות האלפים מע"לה הוא חיוניות ילדות, הנראים משום מה בדמיון מאושרים משהיו במציאות. אפילו הכופרים הקיצוניים ביותר לא יכלו לסתום את החלל, נאלצו להמציא טכס-חליף. ה"דוגמה הבולטת: הגדת הפסח של הקיבוץ ה"אריז (השומר-הצעיר), מצוידת לפי מיטב הכללים של הציור החדשני ויונת השלום ה"מפורסמת של פאבלו פיקאסו (היונה העושה בום!)", המתאמת את מסורת הדורות לתע"מולה הפוליטית המודרנית, מסתכמת בפ"סוק: "שים שלום ופרוש סוכת שלום על ישראל ועל העולם כולו."

ואילו מסורת אחרת מתנונת, כיום הרא"שון של פסח, היום המסורתי של הטיולים, שקטו כבישי הארץ, מעטה התנועה גם בכ"בישי עמק יזרעאל. רוחות השמים, שהביאו עמהם עננים אפורים אשר הסתירו את ה"שמש כל כמה דקות, עשו י" אחת עם ממ"שלת ישראל, אשר בייקרה את מחיר הבניון הפכה גם טיול קטן להוצאה רבתית. וייתכן שפעלה גם סיבה נפשית עמוקה יותר: לא החתיקים ולא העולים החדשים, שהפכו לפ"ני חודש רוב במדינה, לא גילו עוד עניין בהרים המרויקים ובגאיות שופעי הפחחים של ישראל, שהם יפים בחודש ניסן יותר מאשר בכל עונה אחרת בשנה.

מדיניות

הפסד הנורא

כשוסתימה מלחמת העולם השנייה, גברה בכריטינה הגדולה אסכולה צבאית שטענה: לא כדאי להתקין במזרח התיכון. נימוקי ה"אסכולה, אשר בראשה עמד הפרשן הצבאי ה"מהולל קפטן לידל-הארט: הנפט של המזרח התיכון יהיה בטוחה הראקיסות הסובייטיות, תעלת סואץ נתונת בנקל ע"י מפציצים סו"בייטיים. מוטב להפקיר את המרחב, להתרכז על הגנת אפריקה המרכזית (קניה-קונגו). אחת התוצאות הבולטות של קו זה: דעת הבריטים שלא כדאי ללחום מלחמה טוטאלית ביישוב העברי ע"י הפצצת ערי הגדולות, החלטתם למצו קץ למנוט.

אולם מאז גברה השפעת האמריקאים על האנגלים, חוסל קו זה, נתן מקום לקו הפוך: הנפט של המרחב חיוני, יש להגן על המרחב בכל מחיר. התוצאה: הכנסת תורכיה ויוון לאמנה האטלנטית, הבטחה אוסטרלית להו"ח תתן בהגנה על המרחב, התעקשות הבריטים במצריים.

החודש, אחרי התמרון הימי הגדול ביותר שקויים אי-פעם בימי שלום בים התיכון, סי"כס אומירל רוברט ב. קארניי, מפדק כוחות האמנה האטלנטית באירופה הדרומית, את דע"

